

گزاره برگ تحولات تجاوز آمریکا به ایران

در ۴۸ ساعت منتهی به ساعت ۱۵ روز چهارشنبه ۱۴ مرداد ۱۴۰۵

مواضع رسمی ایران

"مسعود یزشکیان" رئیس جمهوری ایران در گفت‌وگوی تلفنی با رئیس دفتر سیاسی جنبش حماس:

ایران از هر تدبیر، ابتکار و تصمیمی که رهبران فلسطینی در روند مذاکرات اتخاذ کنند، حمایت خواهد کرد. به‌رغم تجاوزات اخیر رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه خاک ایران و شرایط منطقه، مسئله فلسطین همچنان جایگاه محوری خود را در سیاست خارجی ایران حفظ کرده و از نگاه مسئولان، سیاستگذاران و رهبر ایران دور نمانده و همچنان مسئله نخست جهان اسلام به‌شمار می‌رود.

گفت‌وگوی تلفنی وزرای امور خارجه ایران و پاکستان:

محمد اسحاق دار معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه عصر روز دوشنبه با سید عباس عراقچی وزیر امور خارجه کشورمان به صورت تلفنی گفت‌وگو کردند. وزرای خارجه دو کشور در این تماس ضمن مرور آخرین تحولات منطقه ای و روند تحولات دیپلماتیک جاری، بر تداوم همکاری‌ها و رایزنی‌های نزدیک با هدف برقراری دائمی صلح و ثبات در منطقه تاکید کردند.

گفت‌وگوی تلفنی وزرای امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و سلطنت عمان:

سید عباس عراقچی و سید بدر البوسعیدی، وزرای امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و سلطنت عمان، عصر روز دوشنبه در تماس تلفنی درباره آخرین تحولات منطقه‌ای گفت‌وگو و تبادل نظر کردند.

"اسماعیل بقای" سخنگوی وزارت امور خارجه:

- تلاش ما این است که در اولین فرصت، با مشورت عمان و با همکاری عمان، مسیری را تعیین بکنیم؛ مسیری که قاعداً موقت خواهد بود و بر اساس آن بتوانیم ایمنی کشتیرانی در تنگه هرمز را فراهم بکنیم. بنابراین، این مذاکرات، مذاکراتی دوجانبه بین دو دولت ساحلی است. موضوع مربوط به ایران و عمان است.

- تفاهم بر سر مسیر تردد ایمن کشتیرانی از تنگه هرمز، شرط لازم برای بازگشایی تنگه هرمز است، ولی شرط کافی نیست. تنگه هرمز به خاطر اختلاف نظر بین ایران و عمان مسدود نشده است. تنگه هرمز به دلیل تجاوز نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی از نهم اسفندماه سال گذشته دچار مشکل شد و مادی که شرارت آمریکا ادامه پیدا بکند، مادی که محاصره دریایی ایران ادامه داشته باشد، تجاوز نظامی آمریکا علیه ایران و منافعتش تداوم داشته باشد و مادی که همه مواردی که آمریکا در این مدت نقض کرده، نقض‌هایش ادامه داشته باشد، قاعداً در وضعیت تنگه هرمز اتفاق خاصی، تغییر خاصی، نخواهد افتاد.

- مردم منطقه به‌خوبی می‌دانند که این یک جنگ ظالمانه است که توسط آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه یک کشور مسلمان منطقه صورت گرفته و به‌خوبی نسبت به پیامدهای تداوم این تجاوز نظامی آگاه هستند. می‌دانند که جمهوری اسلامی ایران هیچ خصومتی با هیچ‌یک از کشورهای منطقه ندارد. می‌دانند که ملت ایران، ملتی صلح‌طلب و به دنبال زندگی مسالمت‌آمیز همراه با احترام متقابل با همه کشورهای همسایه است و به‌خوبی وضعیت را رصد می‌کنند. می‌دانند که همه آنچه در این پنج ماه اتفاق افتاده، از جمله واکنش دفاعی ایران به اقدامات تجاوزکارانه آمریکا و رژیم صهیونیستی، نه علیه ملت‌های منطقه، بلکه علیه مبدأ تجاوز نظامی علیه ایران بوده است. لذا طبیعی است که مردمان منطقه، به نحو فزاینده‌ای، با ادامه حضور نظامی آمریکا در این کشورها مخالفت بکنند و از مقاماتشان، از حکومت‌هایشان، مطالبه کنند که آمریکا پایگاه‌هایش را از این کشورها برچیند و ممانعت بکنند از سوءاستفاده آمریکا از حاکمیت ملی آن‌ها برای حمله به یک کشور مسلمان منطقه.

- آمریکا جنگ تحمیلی را با حمله به اماکن و اهداف غیرنظامی و مسکونی ما آغاز کرد. حمله به محل اقامت رهبران ما، خود، از منظر حقوق بین‌الملل یک حمله مشروع نبود. حمله به محل اقامت شهید ما و حمله به محل اقامت سایر بزرگان ما نباید ما را از این واقعیت دور کند که کل اقدامات آمریکا که در این پنج ماه انجام شده، مصداق جنایت جنگی است اما به‌صورت مشخص و شاخص، در روز ۹ اسفند، همزمان با حمله به تهران و محل اقامت رهبران ایران، به مدرسه شجره طیبه میناب حمله شد، به ورزشگاه لامرد حمله شد. همه این‌ها مناطق غیرنظامی و مسکونی بودند.

- در طول این پنج ماه نیز این اقدامات ادامه پیدا کرده است. حمله به برج دیده‌بانی چابهار و سایر تأسیساتی که منحصرراً برای استفاده‌های غیرنظامی و مدنی است. این‌ها نشانگر اصرار آمریکا بر انهدام همه هنجارها و قواعد حقوق بین‌الملل و حقوق بشردوستانه است. قواعدی که به مدت ۷۰ تا ۸۰ سال مبنای روابط بین‌المللی، به‌ویژه در زمان جنگ، بوده‌اند.

- به اعتراف صریح مقامات آمریکایی از ابتدای بروز جنگ، مبنی بر این که هیچ قاعده‌ای را مدنظر قرار نخواهند داد. وزیر جنگ آمریکا صریحاً اعلام کرد "No Mercy, No Quarter" یعنی "نه رحم و مروتی در کار خواهد بود و نه به کسی امان داده خواهد شد". نفس بیان چنین عبارتی، خود نشان‌دهنده قصد و نیت ارتکاب جنایت جنگی است.

- جامعه جهانی و تک‌تک دولت‌ها در قبال نقض‌های فاحش حقوق بشر در دوستانه بین‌المللی مسئولیت دارند. طبق معاهدات ژنو ۱۹۴۹، همه کشورها متعهد شده‌اند که نه تنها حقوق جنگ را رعایت کنند، بلکه رعایت آن را نیز از سوی طرف‌های درگیر در جنگ تضمین کنند. بنابراین، آن چه آمریکا در قشم، میناب و لامرد انجام می‌دهد، همگی مصداق جنایت جنگی است و همه کشورها مجاز، بلکه مکلف هستند جنایتکاران را پاسخگو کنند. قطعاً ما از هر ابزار موجود در سطح بین‌المللی برای پاسخگو کردن عاملان و آمران این جنایت‌ها استفاده خواهیم کرد.

- مقام‌های اوکراینی، در تماسی که هم مستقیماً با وزیر امور خارجه داشتند و هم در پیام‌هایی که به ما دادند، تأکید داشتند که این اقدام غیرعمد بوده است. اما شواهد و قرائن خیلی روشن، از جمله بیان صریح رئیس‌جمهور اوکراین، حکایت از این دارد که این حمله عمدانه بوده است. ما توضیحات مقام‌های اوکراینی را شنیدیم و منتظر هستیم که ببینیم در عمل آیا اقدامی صورت خواهند داد که مؤید و تأییدکننده ادعایشان مبنی بر غیرعمد بودن این جنایت بوده یا خیر. ما قطعاً هم برای پاسخگو کردن اوکراین و هم برای اطمینان از این که چنین خطا و جنایتی، دیگر بار از طرف اوکراینی سر نزند هر اقدامی که لازم باشد انجام خواهیم داد.

- تفاهم‌نامه پایان جنگ اسلام‌آباد را ما نقض نکردیم؛ این آمریکا بود که تفاهم را نقض کرد. در شانزدهم و هفدهم تیرماه آمریکا در واکنشی به شدت نامتناسب، نسبت به ادعایی که هنوز هم اثبات نشده و واقعاً مشخص نیست ماجرا چه بوده، به ناگاه اعلام کرد که هیچ‌یک از تعهدات خود را اجرا نخواهد کرد. تکلیف کاملاً روشن است. ما در هیچ تفاهمی پیشگام در نقض نبوده‌ایم و بنابراین، اگر بخواهیم از یک تعبیر فوتبالی استفاده کنیم، از مدت‌ها قبل توپ در زمین آمریکا افتاده است.

برخی مواضع مقامات سایر کشورها، سازمان‌های بین‌المللی و کارشناسان مطرح

آکسیوس (به نقل از یک مسئول آمریکایی):

ایران، آمریکا و عمان در آستانه دستیابی به یک توافق مؤقت برای بازگشایی تنگه هرمز هستند. آمریکا قصد دارد دستیابی به این توافق را طی امروز چهارشنبه اعلام کند. توافق مذکور شامل ایجاد سازوکار موقت میان ایران و عمان در تنگه هرمز به مدت ۶۰ روز که قابل تمدید است، خواهد بود. تمام کشتی‌هایی که از طریق تنگه هرمز وارد خلیج فارس می‌شوند باید از مسیر شمالی و از آب‌های ایران عبور کنند. همچنین کشتی‌هایی که تنگه هرمز را به سمت دریای عرب ترک می‌کنند از مسیر جنوبی و از طریق آب‌های عمان با هماهنگی ایران عبور خواهند کرد. هیچ تعرفه‌ای برای عبور کشتی‌ها از تنگه هرمز طی این مدت ۶۰ روزه دریافت نخواهد شد. طرف‌های ذی ربط برای مین رویی از گذرگاه میانی تنگه هرمز به مدت ۳۰ روز تلاش خواهند کرد. گذرگاه میانی تنگه هرمز برای عبور و مرور کشتی‌ها بر اساس توافق دائمی که مورد مذاکره ایران و عمان است استفاده خواهد شد. مقامات ایرانی تاکنون ادعای آکسیوس را تأیید نکرده‌اند.

"جان مرشایمر" استاد علوم سیاسی دانشگاه شیکاگو:

ترامپ باید تمام تلاش خود را برای اجرای این یادداشت تفاهم و پایان دادن به جنگ به کار می‌گرفت اما به جای آن، تلاش کرد بند پنجم این توافق را نقض کند و در نتیجه، دو طرف تقریباً در ماه ژوئیه وارد چرخه اقدامات تلافی‌جویانه شدند. این راهبرد شکست خورد و اکنون زمان آن رسیده است که آمریکا به دنبال توافق باشد؛ هرچند اگر این توافق زودتر دنبال می‌شد، تصمیمی عاقلانه‌تر بود. دستیابی به یادداشت تفاهمی مشابه تفاهم‌نامه اسلام‌آباد، اکنون بسیار دشوارتر از گذشته خواهد بود، زیرا ایران بیش از هر زمان دیگری از موقعیت برتر خود آگاه شده است. ایرانی‌ها اکنون بیش از هر زمان دیگری می‌دانند که در جایگاه برتر قرار دارند. آن‌ها بیش از هر زمان دیگری آگاهند که رئیس‌جمهور ترامپ با مشکلات جدی روبه‌روست و به یک توافق نیاز دارد.

"تاگر کارلسون" مجری و تحلیلگر آمریکایی:

وقتی در بحبوحه درگیری‌ها، انسانیت را فراموش کرده و انسان‌ها را تنها مانعی در مسیر اهداف خود می‌بینید، در واقع عنان کار را به دست شیطان سپرده‌اید. دولت ترامپ و "پیت هگست" وزیر جنگ آمریکا، نه تنها برای این اقدام جنایتکارانه عذرخواهی نکرده‌اند، بلکه در ابتدا سعی در انکار آن داشته‌اند. ترامپ یک مدرسه دخترانه را بمباران کرد و حتی حاضر به عذرخواهی نشد؛ دلم می‌خواهد سیلی محکمی به صورتش بزنم. باور اینکه این حمله به یک مدرسه دخترانه، اقدامی عمدی بوده است، برای من بسیار دشوار و تکان‌دهنده است.

"استیو کین"، اقتصاددان برجسته استرالیایی:

ذخایر راهبردی کشورها به تدریج رو به پایان است و با ادامه اختلال در تنگه هرمز، جهان نه تنها با افزایش شدید قیمت‌ها، بلکه با کمبود نفت و مواد اولیه حیاتی برای صنایع روبه‌رو خواهد شد.

سی‌ان‌ان:

ارتش آمریکا تقریباً ۸۰ درصد از موشک‌های رهگیر تاد و تقریباً ۵۰ درصد از موشک‌های سامانه پاتریوت را استفاده کرده است.

ریانووسی:

براساس داده‌های ادعایی پنتاگون که خبرگزاری ریانووسی بررسی کرده است، شمار نظامیان آمریکایی زخمی‌شده از زمان آغاز درگیری نظامی با ایران به ۶۸۷ نفر افزایش یافته است. همچنین شمار تلفات نظامی آمریکا همچنان ۱۸ نفر است.

کیلر:

در تنگه هرمز ۷ عبور از مسیر ایرانی استفاده کردند، در حالی که هیچ کدام از طرح جداسازی تردد پیروی نکردند. باب‌المندب ۳۰ عبور را ثبت کرد، که از ۴۱ عبور در ۳۱ ژوئیه کاهش یافته است. عرصه دیپلماتیک همچنان ناآرام است. تا زمانی که سیگنال‌های ایران، آمریکا و عمان همگرا شوند، اپراتورها باید هر ۲ نقطه را به عنوان مورد مناقشه در نظر بگیرند.

خبرگزاری رسمی عربستان سعودی:

وزرای سعودی در نشست خود به ریاست محمد بن سلمان ولیعهد این کشور تاکید کردند که موضع ریاض بر پایه اولویت دادن به زبان گفتگو برای کاهش تنش با ایران بنا شده است. در جریان این نشست بر ضرورت افزایش تلاش‌های جاری برای تحقق آتش بس و زمینه سازی در راستای اجرای راهکارهای سیاسی با هدف تقویت امنیت و ثبات منطقه ای تاکید شد. اعضای کابینه عربستان در این نشست در جریان گفت وگویی تلفنی بن سلمان با ترامپ در خصوص تحولات منطقه قرار گرفتند. آن‌ها همچنین از توافق ادعایی حاصل شده برای "خلع سلاح" مقاومت در نوار غزه در راستای اجرای کامل طرح صلح این باریکه حمایت کردند.

تنش در منطقه

المیادین:

پاکستان و قطر در تلاش برای تنظیم سندی مختص تنگه هرمز هستند. یادداشت تفاهم دوم به عنوان ضمیمه‌ای برای یادداشت تفاهم اول در حال تهیه است و محدود به تنگه هرمز خواهد بود.

صداوسیماي جمهوری اسلامی ایران (به نقل از یک منبع مطلع):

توافق احتمالی ایران و عمان درباره ترتیبات عبور شناورها از تنگه هرمز هیچ ارتباطی با باز شدن فوری این تنگه ندارد. مذاکرات در باره ترتیبات تردد شناورها از تنگه هرمز صرفاً ایرانی عمانی است و هیچ ارتباطی به آمریکا ندارد. در صورت ادامه تخلفات آمریکا، تنگه هرمز حتی با توافق بین ایران و عمان باز نخواهد شد. باز شدن تنگه هرمز منوط به تغییر رفتار و تصحیح تخلفات آمریکا است.

سخنگوی نیروهای مسلح یمن:

نفتکش سعودی "وفا" در نزدیکی منبع با موشک‌های بالستیک هدف قرار دادیم. تاکنون ۸ نفتکش هدف قرار گرفته و تردد ۲۹ نفتکش سعودی متوقف شده است.

واکنش ایران به تجاوزات دشمنان

سردار "محمد کرمی"، فرمانده نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی:

رزمندگان قرارگاه حمزه سیدالشهدا علیه‌السلام نیروی زمینی سپاه با تجربه گرانقدر سال‌های متمادی دفاع از سرزمین مقدس ایران اسلامی و بهره گیری از ایمان و تکنولوژی و علوم روز آماده برخورد با هرگونه خطای محاسباتی دشمنان خارجی و سران و عناصر گروهک‌های تروریستی هستند تا این سرزمین را به گورستان دسته جمعی عناصر خبیث و مزدور مبدل نمایند.

روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی:

یک فروند پهپاد MQ9 توسط آتش سامانه نوین پدافند پیشرفته نیروی هوافضای سپاه بر فراز آسمان تنگه هرمز رهگیری و مورد اصابت قرار گرفت.